

NAS

DROGA
PORTOROŽ

INTERNA IZDAJA

št. 5

maj 1998

NAŠ GLAS izdaja družba DROGA d.d. Glasilo urejuje uredniški odbor. Odgovorna in glavna urednica Lilijana Ivanek - Pečar. Fotografija Jadran Rusjan, karikature Lorella Antonac in Vito Šaruga. Tehnična ureditev Sonja Požar in Damjana Poberaj. Tisk tiskarna VeK Koper, v nakladi 1000 izvodov. Glasilo dobijo člani kolektiva brezplačno. Po mnenju Urada vlade za informiranje št. 4/3-12-1217/95-23/273, z dne 17. 7. 1995, šteje NAŠ GLAS med proizvode, za katere se plačuje 5 % davka od prometa proizvodov. TISKANO NA RECIKLIRANEM PAPIRJU.

GLAS

Tudi hrepenenje ni več, kar je bilo.

Simone Signoret

Vas kdaj prešine, da bi storili kaj nenavadnega - nič kaj takega, s čimer bi osupnili človeštvo, da bi le bilo kaj prav nevsakdanjega? Se vam, denimo, kdaj zahoče s črno barvico naslikati brke krasotici, ki je na jumbo plakatu otrpnila v večni nasmeh? Vas kdaj zgrabi, da bi, gredoč v službo, brcali pred seboj prazno pločevinko ali pa, da bi skrivaj spustili v žep skodelico, iz katere ste v bifeju popili kavo? Če je bil vsaj en vaš odgovor pritrdilen, si lahko čestitate: puščoba vam ne more do živega, saj se znate tudi sredi najbolj vsakdanjih okoliščin zaplesti v veselo dogodivščino!

Svet okrog nas je namreč sestavljen iz drobnih, preprostih reči in če jih ne znamo doživljati in si jih želeti, nas prej ali slej začne razjedati dolgčas; ali pa, kar je še huje, postanemo nenasitni. Želeti si preveč je enako ubijajoče kot ne želeti ničesar, imeti samo velike načrte pomeni hoditi mimo majhnih a pomembnih in dosegljivih stvari z zaprtimi očmi: kdor ima pogled uprt samo v obzorja, ne opazi, da stoji na mehki zeleni trati; zamuditi ta užitek - kakšna škoda!

Nekdaj so ljudje peš premagovali razdalje. Mešali so prah po belih cestah med vasmi, si krajšali pot čez senožeti in skozi gozdčičke, spoznavali svet okrog sebe in s hojo ter srečevanjem neznancev dali duška svojemu hrepenenju po daljavah in pustolovščinah. Ko so prispeli na cilj, so bili potešeni in se čutili bogatejši za mnoga preprosta spoznanja. Razdalje pa so že davno postale nepomembne, svet spoznavamo v glavnem s televizijskega zaslona, iz časopisja, z interneta, srečujemo se, kadar imamo ravno čas in večna naglica nas napolnjuje s stisko in napetostjo. Včasih sami ne vemo, kaj in kam nas žene, samo nekako nezadovoljni smo in čakamo, kdaj se nam bo zgodilo kaj velikega. Morda bi bili mirnejši, če bi si sem ter tja zaželeli s pogledom slediti letu ptic, opazovati mačko, ki se greje na soncu, drevesne krošnje v vetru ali soseda, ki okopava gredice. Svet je tako lep in samo enkrat nam ga je dano uživati; zaželimo si vendar dotakniti se in opazovati od blizu njegove darove, če hočemo imeti kaj od njega!

Sonja POŽAR

D
11434/40.1998
NAŠ GLAS

199802213,5

SIX KOPER - BIB OPREDISTRIA
COBISS

CELOVITO OBVLADOVANJE KAKOVOSTI

ENOTNI SISTEM VODENJA

V Drogi smo uvedli **sistem kakovosti** v skladu s standardom ISO 9001, zato dobro poznamo njegove zahteve. Standard nam postaja vedno bolj ne samo pripomoček za operativno delo, ampak in predvsem pripomoček za vodenje.

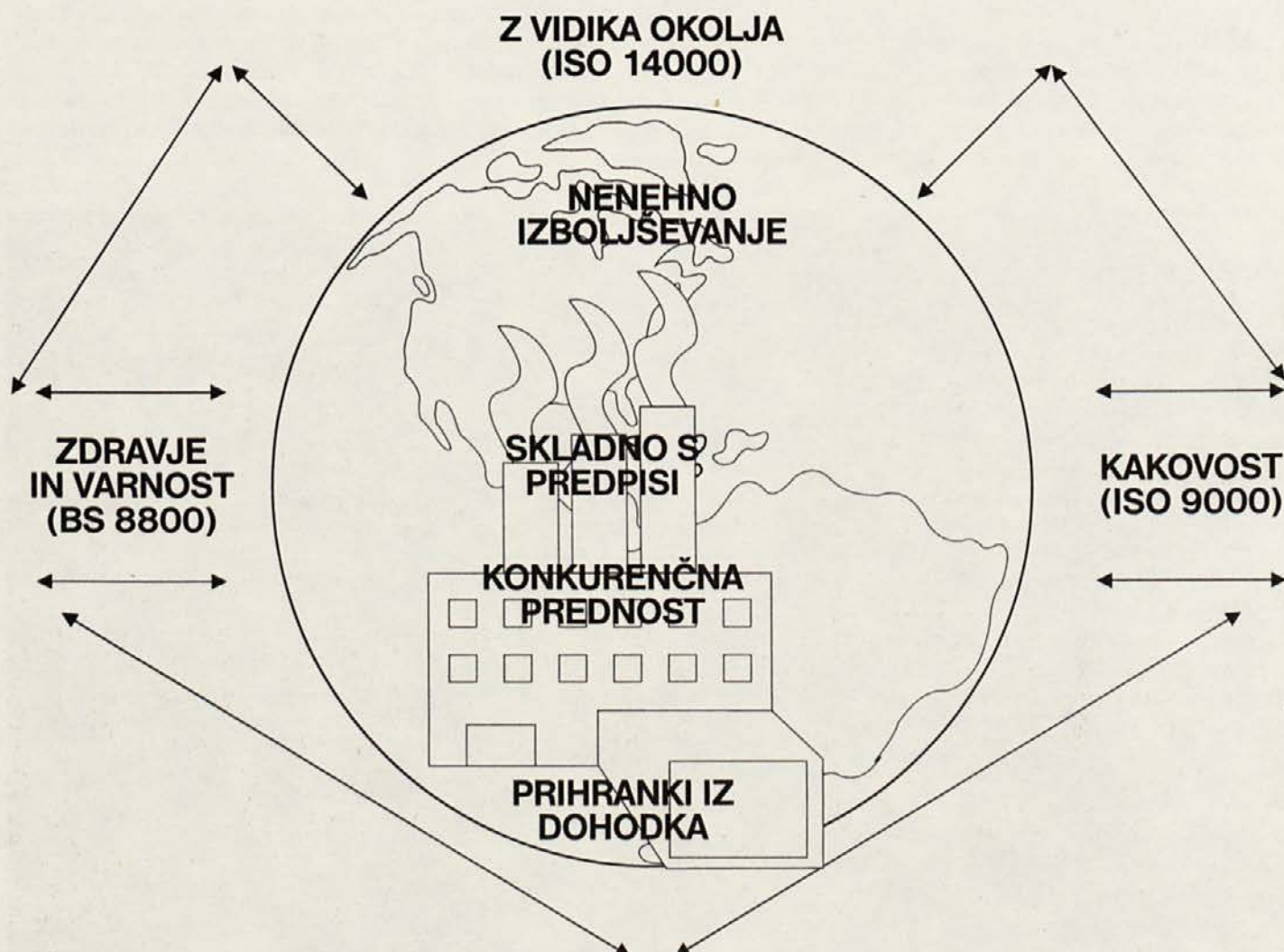
V zadnjih številkah Našega glasu smo se seznanili z zahtevami standarda ISO 14001, ki opredeljuje **sistem ravnanja z okoljem** in postaja vedno pomembnejši za nastop na ekološko osveščenem trgu.

Ker pa ni sistema, ki bi deloval brez **človeka oziroma zaposlenega**, se posveča vedno več pozornosti vprašanju v zvezi z njegovim zdravjem in varnostjo. Zato so v Britaniji izdali standard BS 8800, ki daje smernice

(priporočila) za vzpostavitev **zdravstveno-varnostnega sistema** (delno je opredeljen z zakonodajo) in s tem omogoča sistematičen pristop in okvir zdravstveno-varnostnega upravljanja. Korist tega sistema je predvsem manjše tveganje po zaslugi spremljanja / obvladovanja **človeškega dejavnika** pri delu, s poudarkom na zagotavljanju zdravja in varnosti zaposlenih.

S tem, ko vzpostavimo vse tri sisteme, govorimo o **enotnem sistemu vodenja**. Le tako lahko pričakujemo stalno izboljševanje delovanja podjetja ter dolgoročno uspešno poslovanje.

Maruška LENARČIČ

CELOVITO OBVLADOVANJE KAKOVOSTI**NAGRADNO VPRAŠANJE**

Na vprašanje iz prejšnje številke je prispelo 11 odgovorov. Pravilen je bil odgovor, ki se glasi: Ekologija je znanost o odnosih med organizmi in okoljem.

Žreb je določil, da nagrado prejme NEVA MAHNE, Slivje 31, 6242 Materija. Nagrajenki iskreno čestitamo.

Za prevzem nagrade se nagrajenka dogovori z gospo Marijo Mekiš iz vzorčnega skladišča PC Argo, tel. 648-040.

BORZNI KOMENTAR**UMIRITEV RAZMER NA "BORZNEM PARKETU"**

Tako kot za veliko večino naravnih pojavov, je tudi za borzno dogajanje (kljub temu, da ne spada v predmetno kategorijo) značilno periodično in ciklično gibanje tečajev delnic. Obdobju rasti ponavadi sledi trenutek streznitve ter umiritev razmer na novem nivoju. Tudi razmere na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev so se po obdobju rasti umirile na novem nivoju SBI, in sicer pri 1700 točkah. To niti ni slabo, saj je bil popravek tečajev minimalen. Kako naprej?

Nekatere delnice so dosegle že kar lepe nivoje, tako da jih po mojem mnenju še više lahko potisnejo le bistveno spremenjene razmere na slovenskem kapitalnem trgu. Je pa še veliko delnic, ki so bile do sedaj v senci nekaterih velikanov in v katere se izplača vlagati (npr: Kovinotehna, Kolinska, naftne družbe, nekatere bančne delnice in še kakšna).

Cena Drogine delnice se trenutno giblje okoli 36.000 tolarjev. Konec maja, natančneje 29. maja, pa bo v prostorih hotela Metropol tudi 4. Drogina skupščina, na kateri naj bi potrdili tudi predlog uprave o višini dividend. Dividende naj bi znašale 1.250,00 tolarjev na delnico bruto oziroma 937,50 tolarjev na delnico neto. Le-te bodo izplačane v roku enega meseca po skupščini. Dividenda pripada vsem delničarjem Droge, ki bodo 2. junija 1998 vknjiženi kot imetniki Droginih delnic pri Centralni klirinško depotni družbi d.d..

Medtem so na Ljubljanski borzi že začele kotirati delnice še enega PID-a (PID Modra linija d.d.), ki ga upravlja družba za upravljanje Primorski skladi. Cena se giblje okoli 550 tolarjev za delnico. Ponovno proročam lastnikom le-teh (kot tudi lastnikom ostalih PID-ovskih delnic), naj svoje delnice do nadaljnjega "spravijo na dno predala". Prepričan sem, da se bo po koncu procesa lastninjenja in umiritvi razmer na trgu pid-ovskih delnic, dalo zanje iztržiti solidne zneske.

V preteklih dneh je našo deželo zajel vroči val, tako da smo že imeli možnost na lastni koži občutiti prihajajoče poletje. Kdo ve, morda pa se bo tudi letos ponovila lanska poletna borzna vročica...

Osebnost bi bil s tem zelo zadovoljen.

Aleš ŠKRABA

RAZPIS ŠTIPENDIJ**RAZPISANE ŠTIPENDIJE ZA ŠOLSKO LETO 1998/99**

Za šolsko leto 1998/99 smo razpisali naslednje štipendije:

- dipl. ing. živilske tehnologije - 1 štipendija (obalno področje)
- dipl. ing. kemijske tehnologije - 3 štipendije (2 štipendiji PC GOSAD, 1 štipendija obalno področje)
- dipl. ing. elektrotehnike - 2 štipendiji (1 štipendija obalno področje, 1 štipendija PC ZLATO POLJE)
- dipl. ekonomist - 4 štipendije (obalno področje)
- dipl. oblikovalec - 1 štipendija (obalno področje)
- dipl. farmacevt - 1 štipendija (PC ZLATO POLJE)

Pri izbiri bomo upoštevali letnik študija in študijski uspeh (prednost pri izbiri bodo imeli kandidati- študentje 3.in 4. letnika univerzitetnega študija z boljšim učnim uspehom).

Kandidati naj k prijavi (Vloga za pridobitev štipendije-obrazec DZS 1,51) priložijo:

- dokazilo o učnem uspehu (potrdilo o vseh doslej opravljenih izpitih, vajah in drugih študijskih obveznostih oz. maturi);
- dokazilo o vpisu v študijskem letu 1998/99;
- življenjepis;
- dokazila o pomembnih aktivnostih (dosežkih) v času šolanja;
- potrdilo o državljanstvu.

Prijave zbira Kadrovska služba, Seča 91 a, 6320 Portorož.

ROK ZA PRIJAVO JE 15. 07. 1998.

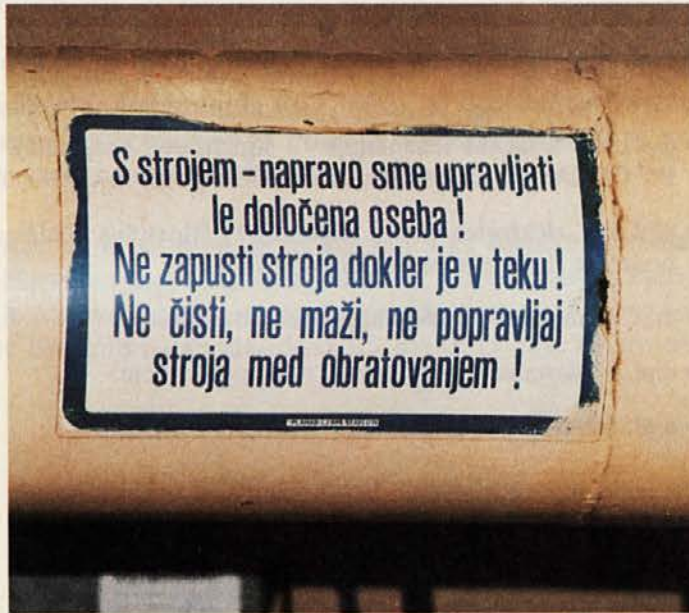
NAŠ GLAS

PISANJE ZA BRANJE

PREDSTAVLJAMO VAM

KAKO PRIPRAVIMO NESREČO DO TEGA, DA VSAJ MALO POČIVA

(nadaljevanje iz prejšnje številke)

NAŠ GLAS: Na koga se lahko obrne zaposleni, če opazi, da je zaradi dela ogroženo njegovo zdravje? Kako ga ščitijo zakonodaja in Drogini akti?

G.SUBAN: Delavec ima, skladno z zakonom o VPD in našim pravilnikom, pravico in dolžnost, da v primeru, ko je razporejen na dela in naloge, ki ogrožajo njegovo varnost in zdravje, ta dela odkloni in sicer vse dotlej, dokler niso zagotovljeni pogoji za varno delo. Na to, da je delo zanj nevarno, obvesti neposrednega vodjo. Vkolikor neposredni vodja delavcu ne zagotovi varnih in zdravih pogojev dela, se prizadeti lahko obrne na pooblaščenca za VPD v PC ali pa name. Če tudi zatem še niso zagotovljeni varni in zdravi pogoji dela, se lahko obrne na inšpekcijo dela, ki bo ugotovila pomanjkljivosti in z odločbo zahtevala potrebne ukrepe.

NAŠ GLAS: Še o požarni varnosti: ali imamo organizirano samozaščito oziroma kdo je v oddelkih osebno odgovoren za ukrepanje?

G.SUBAN: Požarno varnost pokrivajo v PC pooblaščen delavci za VPD in PV, strokovno jih vodim in nadziram pa jaz. Zakon o PV obvezuje Drogo kot delodajalca, da usposobi zaposlene za ukrepanje v primeru požara, zato imamo vsaki dve leti praktično usposabljanje za rokovanje z gasilnimi aparati in hidranti pri gašenju ognja. Zakon o PV pravi, da je vsakdo, ki opazi požar, le-tega dolžan pogasiti, če to lahko naredi varno zase in za druge. V kolikor je požar večjih razsežnosti, pa se moramo ravnati po pisnih navodilih, ki povsod visijo na vidnem mestu (izvleček požarnega reda), se pravi, da zavrtimo telefonsko številko

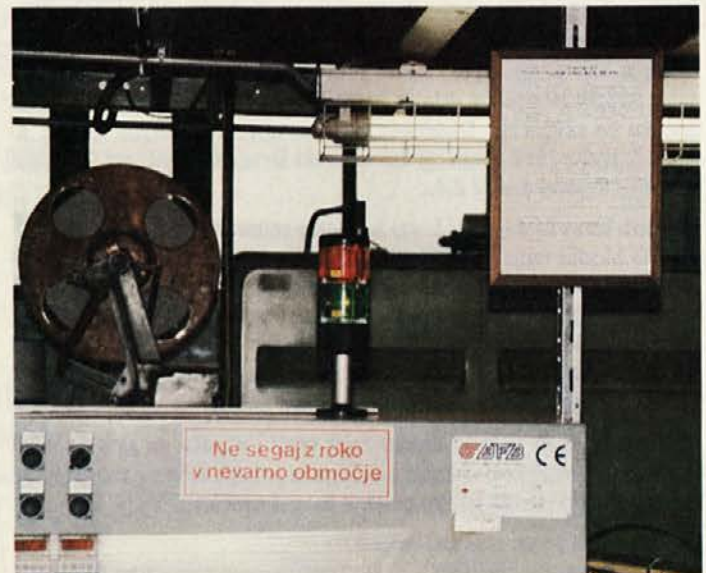
112 in pokličemo center za obveščanje. Izvlečki požarnega reda vsebujejo poleg operativnih navodil tudi preventivne nasvete, katere moramo zaposleni upoštevati, da do požara niti ne pride.

NAŠ GLAS: Ali požarna varnost zajema tudi zaščito pred drugimi nezgodami oziroma preventivno ukrepanje (poplave, potresi, orkanski veter itd)?

G.SUBAN: Požarna varnost ne zajema elementarnih nezgod, vendar smo v PC Začimba (zaradi nevarnosti visokih vod ob visokih plimah in večjih deževnih neurjih) pripravili ekipo za izredne razmere in primere požara. Ekipo je sestavljena iz treh manjših, tako da so člani ene ekipe vedno dosegljivi v primeru potrebe v izmeni. Tretjo ekipo se pokliče v primeru nevarnosti izven delovnega časa, se pravi med prazniki in kolektivnimi dopusti. Vsaka ekipa ima svojega vodjo, vsak član pa svojo funkcijo. Na praktičnih vajah se usposablja za uspešno ukrepanje. Strokovno jih vodim jaz, operativno pa vodje ekip. V primeru večjih elementarnih nesreč je treba obvestiti center za obveščanje, telefon številka 112, kjer aktivirajo občinske štabe civilne zaščite in od tam dalje ekipe civilne zaščite.

NAŠ GLAS: Bliža se poletje, zato še malo o počitnikovanju, ki tudi spada med dejavnosti splošne službe: ali imamo možnosti kakšnih dodatnih ponudb za naše zaposlene? S tem mislim tako nakup dodatnih počitniških kapacitet kot tudi dogovore o izmenjavi kapacitet z drugimi podjetji.

G.SUBAN: Počitnikovanje in vse, kar sodi zraven, že vrsto let izredno dobro vodi referentka splošnih zadev, gospa Dragica Mekiš. V svojem programu dela ima predvideno osveščanje o pozitivnem učinku ustreznega počitnikovanja, predstavitev vseh možnosti, širitev izmenjave počitniških kapacitet, vzdrževanje in odpravljanje okvar v vseh počit-

PREDSTAVLJAMO VAM

niških apartmajih ter vsa vzporedna opravila, ki nam zagotavljajo dobro počitnikovanje. Za poletne počitnice je že objavila razpis, ki vsebuje vse možnosti in roke prijave ter je razobešen na vseh oglasnih deskah. O morebitnih novih možnostih pa vas bo pravočasno obvestila - kot vedno do sedaj.

NAŠ GLAS: Imamo bogato knjižnico, o kateri smo že precej čitali. Zanima nas, kako je z nakupom videokaset s strokovno vsebino. Nekatere tuje firme izbirajo videokasete kot zelo uspešno nadomestilo za razne informacije in okrožnice, namenjene predvsem tehničnim službam.

G.SUBAN: Specijalno knjižnico že vrsto let strokovno in uspešno vodi gospa ALENKA KUBIK, ki spremlja vse trende knjižničarstva pri nas in po svetu ter svoje izkušnje vključuje v našo knjižnico. Prav tako pozna naše potrebe in poskrbi, da smo med prvimi obveščeni o novostih. Prav tako nas redno obvešča o knjižnih novostih v Našem glasu. Če se bo v Drogi pokazalo, da je način obveščanja z videokasetami aktualen in potreben, ga bo zagotovo vključila v ponudbo naše knjižnice.

NAŠ GLAS: Splošna služba zajema tudi kurirsko službo. Ali so naši kurirji tudi posebej zavarovani - glede na to, da je njihovo delo tesno povezano z vožnjo z avtomobili? Kako pa je z zavarovanjem ostalih zaposlenih, kadar so na službeni poti?

G.SUBAN: Vsi delavci Droge, ne samo kurirji, smo dodatno zavarovani za primer nezgode in to kar 24 ur dnevno - se pravi na delovnem mestu, na službeni poti, na poti z dela in na delo in celo doma.

Gospod Suban je ob koncu intervjuja dal vsem zaposlenim še toplo priporočilo: Če opazite najmanjšo tehnično nepravilnost v svojem delovnem okolju, najmanjšo stvar, ki bi lahko ogrožala vašo ali sodelavčevo varnost, brez pomišljanja obvestite o tem neposrednega vodjo. In če vam kaj ni jasno, če česa ne veste s področja VPD, PV ali varstva okolja, ne bojte se vprašati, saj sem vas vedno pripravljen poslušati ter vam strokovno svetovati pri reševanju konkretnih problemov s teh področij. Dobra obveščенost ni škodljiva, zato raje trikrat vprašajte, predno enkrat narobe naredite. Upoštevajte NAVODILA ZA VARNO DELO, ustna in pisna, saj sta neupoštevanje le-teh in nepazljivost pri delu botrovala že marsikateri nezgodi.

Upamo, da ste te vrstice prečitali pazljivo. Star pregovor pravi: boleznijo sto imamo, a zdravje eno samo. Čuvajmo torej to edino zdravje in bodimo pri tem egoisti, ne spravljamo po nepotrebem v žalost svojih domačih! Gospodu Subanu pa iskrena hvala za izčrpne odgovore in za priporočilo.

Sonja POŽAR

KADROVSKE NOVICE**ZAPOSLENOST V APRILU
1998**

30.04.1998 je bilo zaposlenih 641 delavcev, od tega 316 moških in 325 žensk.

V DROGA d.o.o. BUJE je bilo zaposlenih 24 delavcev.

Prihodi delavcev:

V aprilu smo sprejeli 3 nove sodelavce, in sicer enega za nedoločen čas, dva za določen čas.

Odhodi delavcev:

Delovno razmerje je prenehalo 4 sodelavcem v PC ARGO. Razlogi prenehanja so bili naslednji: potek del.razmerja za določen čas, presežek in invalidska upokojitev.

V MAJU PRAZNUJEJO**10-letni delovni jubilej**

ČENDAK DAMIR iz PC SOLINE

KUKOVEC BORUT iz PC ARGO

20-letni delovni jubilej

STIPANOVIČ PETAR iz PC ZAČIMBA

ŠEK MILAN iz PC GOSAD

JOVANOVIČ NEDELJKA iz PC ARGO

ZUBIN ZORA iz PC ARGO

30-letni delovni jubilej

KRMAC KLAVDIJ iz PC SOLINE

ZORE ANTON iz PC GOSAD

**SODELAVCEM ČESTITAMO
OB DELOVNEM JUBILEJU**

Jubilejne nagrade so pripravljene na osnovi 3. točke 50. člena Podjetniške kolektivne pogodbe družbe.

Kadrovska služba

INOVATIVNA DEJAVNOST

“Najboljši način, da dobite dobro idejo, je, da imate veliko idej.”

(L. Pauling)

V prejšnji številki glasila smo rubriko zaključili z opisom vzrokov blokad naše ustvarjalnosti. Sedaj pa si pogledajmo, kako izboljšati oziroma ustvariti vzdušje za ustvarjalnost in gojenje idej. V podjetju se mora vzpostaviti vzdušje za ustvarjalnost. To pomeni, da moramo imeti posluš za ustvarjalne potrebe zaposlenih, da znamo tem potrebam ustreči in da hkrati z njimi dosegamo poglobitvene cilje organizacije.

Pri vzpostavljanju vzdušja imajo pomembno vlogo vodje organizacijskih enot, saj morajo:

♦ pritegniti k ustvarjalnemu sodelovanju vse, ki jih vključimo v delo.

♦ Kako bi mogli izboljšati ...?
♦ Kakšne ideje so se vam porodile?

- ♦ spoznati zaposlene kot posameznike in odkrivati njihove ustvarjalne potrebe;
- ♦ usmerjati in spodbujati ustvarjalnost podrejenega osebja;
- ♦ prepričati zaposlene, da od vsakogar posebej zahtevamo in pričakujemo ustvarjalne ideje;
- ♦ tolerirati neuspehe kot pričakovani sestavni del ustvarjalnega postopka; odpravljati strah pred tveganjem;
- ♦ zniževati raven stresa z razumevanjem, sočutjem in humorjem;
- ♦ predstavljati problematično situacijo kot izziv za ustvarjalno misleče ljudi;

Da bi dosegli izvabljanje svežih zamisli, je potrebno prikazovati probleme kot odprte priložnosti za preskušanje različnih načinov. Zato se je potrebno nanje odzvati na naslednji način:

- ♦ Ima kdo še kakšno vprašanje?
- ♦ Preden sprejmemo dokončno odločitev, še enkrat preglejmo vse opcije.
- ♦ Kje bi lahko dobili še kakšno informacijo o tej zadevi?
- ♦ Oprostite, ampak mislim, da tega ne razumem.
- ♦ Rad bi, da mi pomagate razvijati idejo, s katero se ukvarjam.

Ko pride do svežih zamisli ali predlogov, nastopi faza obravnave letih. Na predlog ali inovacijo, s katero se strinjamo, lahko hitro odgovorimo pozitivno. Kako pa se odzovemo na pobudo istega navdušenega predlagatelja, če pride na dan z idejo, s katero se ne strinjamo?

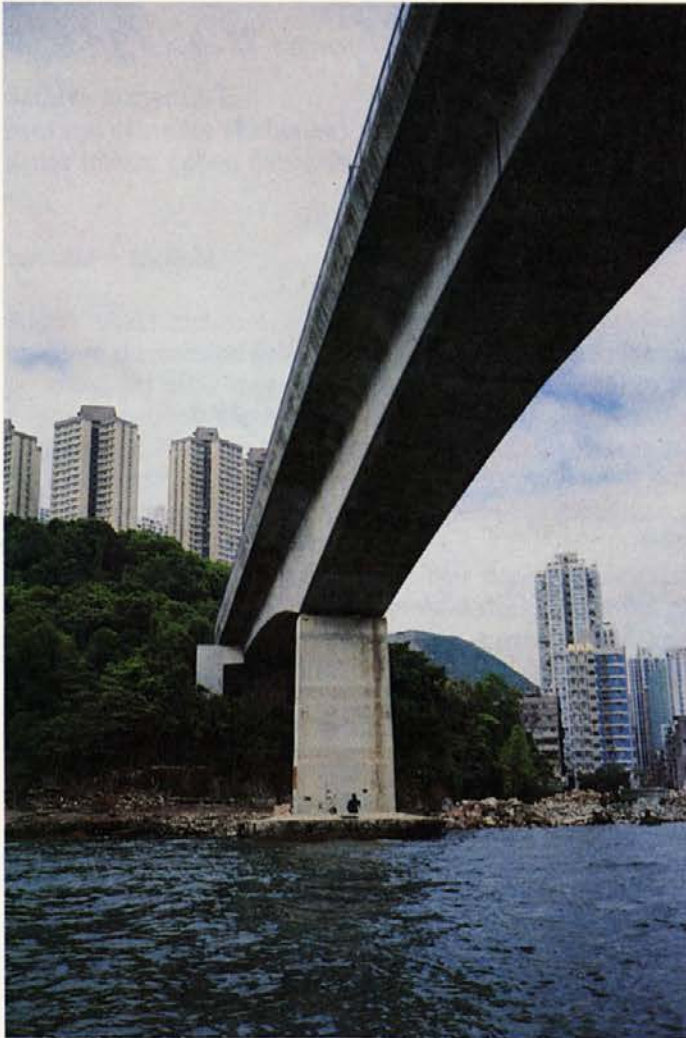
Z ostro zavrnitvijo ideje najhitreje zatremo ustvarjalne pobude posameznika oziroma celotne skupine. Po drugi strani pa seveda tudi ne moremo sprejeti ali odobriti slehernega predloga zgolj zato, da ljudi ne bi prizadeli.

Najprej pozitivno ocenimo sestavine ideje, ki so nam všeč. Nato preverimo možnost aplikacij ali razširitve ideje. Končno pa naravnost izrazimo zadržke v zvezi s predlogom. S tem ko ponujeno rešitev vrnemo na izhodišče (in je ne zavrnemo), omogočimo sodelavcem, da na naše pomisleke odgovorijo z ustreznim poskusom, izdelavo modela ali navajanjem primerov podobnih situacij, v katerih so bili uspešni.

Najbolje je, da do inovativnih predlogov drugih nismo pretirano kritični.

Slovar nekaterih izrazov, s katerimi se bomo v bodoče srečevali:

INOVATIVNA DEJAVNOST

POTENCIALNA INOVACIJA je vmesni korak med invencijo in inovacijo. Označuje invencijo, ki je že dognana do uporabnosti in morda že tudi do uporabe, vendar še ni dokazala koristnosti. Je pogosto rezultat razvoja na osnovi predhodnega raziskovanja, ni pa nujno (Rafolt, 1993).

INOVACIJSKI DOHODEK IN DOBIČEK je ekonomski in knjigovodski finančni izraz nove dodane vrednosti, ki je nastala iz inovacij. Ne izhaja neposredno iz invencij in potencialnih inovacij, razen če jih komu prodamo, predno postanejo inovacije.

INOVATIVNA DRUŽBA je tista, ki se po ukrepih svoje države, državljanov in združb, poslovnih in drugih, razlikuje od rutinerske. Ne poskuša torej živeti nenehno od enakih ali celo istih izdelkov in postopkov, ampak jih inovira.

Jadran RUSJAN

INOVACIJA je vsaka dokazano koristna novost. Korist ni nujno povsem neposredna. Inovacija je torej izrazito ekonomski pojem, četudi je njen nastanek kompleksen in zahteva upoštevanje tehniških, psiholoških, socioloških, pravnih ipd. vidikov in njihovega prepletanja, zato sistemski stil razmišljanja (Mulej et al., 1992).

INVENCIJA je nova zamisel, izum ipd., ki bi morda lahko postav inovacija, če bi jo z nadaljnjim ustvarjalnim in drugim delom dovolj dognali, jo začeli uporabljati in z njo dosegli korist. Je pogosto rezultat raziskovanja, ni pa nujno (EUROSTAT, 1994).

"Sem slišal, da v Drogi potrebujejo referenta za dodatno nagrajevanje inovatorjev, pa hitim na razgovor za sprejem v službo!"

PREJELI SMO

IVA MIHELČIČ
 ANGELOVE OČERKOVE 11
 1000 LJUBLJANA

Ljubljana, 7. 4. 1998

DROGA PORTOROŽ

Takoj, ko sta začeli izdelovati, domačo gubejo juno⁶ sem se, na tose priložilo preko radija za oceno tega izdelka, zaradi s pohvalo v komentarju: **ODSLEDI BOM KUPovala NEŠE SANO ŠE ZA ZREŠKE.** Ta moj "spot" sta nato uporabila za reklamno preko radija in me naprodili s kolektivno začetek v letnem stojalčkan. Prijeto sem bilo presenečena - in antonak moja!

V dobri, da sem in vedno vedno zadovoljna in je dosti jube, prijazni 130 pakirovkov! Še naprej to sta odlični julci izredno odlični del mojega kosa. Seveda pa vedno kupujem tudi pri odlični, karkaffe⁶ in ostale naše izdelke, kot so: polenta, ajdova moka, začetek i. t. d. Skrajaj sem poročilo pohvaliti čez in prejem kot Prmož Petek: **DOBRE JE!**

Lepo delovanje in poslovne uspehe vam želim!

Lep pozdrav,
 Iva

ZAČIMBE - "pika na i"

ŠETRAJ - skrivnostna začimba

Saturea hortensis L.
družina: ustnatice (Labiatae)
druga imena: čober, čuber, šatraj, vrtni šetraaj, šetraajka

Splošno o začimbi

Kakor vsaki začimbi so nekoč tudi šetraju pripisovali posebno **skrivnostno delovanje** na počutje človeka. Pri šetraju, zlasti pri pitju močnega šetrajevega napitka, naj bi se pojavilo erotično vzburjenje. **Zelišče je bilo vredno velikega spoštovanja.** Njegovo ime so izpeljali iz latinske besede saturea, ki pomeni pohotnež, nimfoman.

Če že ne deluje tako, pa je vse kakor izredno prijetno dišeča začimba, priljubljena v evropski kuhinji.

Domovina šetraja je Sredozemlje, kjer uspeva samoniklo kot **trajnica**. Pri nas ga srečamo povsod v kraškem svetu pa tudi v hribovitem in obmorskem delu, znanega pod imenom "kraški šetraaj" (Saturea montana L.). Kraški šetraaj je prijetno dišeči grmiček, do 30 cm visok, močno razvejan, v spodnjem delu olesenel, z drobnimi suličastimi listi in drobnimi belimi ali roza vijoličastimi cvetovi.

Po celi Evropi pridelujejo vrtni šetraaj (Saturea hortensis L.), ki je po sestavi eteričnega olja zelo podoben kraškemu šetraju.

Vrtni šetraaj je enoletna rastlina, zmerne klime, z velikimi adaptacijskimi lastnostmi. Ne mara kislih, težkih, mokrih in hladnih zemljišč. Razmnožujemo jo izključno s semeni. Rastline žanjemo v fazi cvetenja, ko ima največ listkov in največ eteričnega olja. Sušimo ga v naravnih pogojih, v senci na prepihu ali v sušilnicah pri temp. 35°C. Posušene listke in vršičke osmukamo in shranimo v temnem in suhem prostoru.

Uporabljamo svežega ali posušenega. **Šetrajev grmiček ne sme manjkati na našem vrtu, lahko pa ga gojimo tudi v cvetličnem lončku.**

Ima intenziven okus in vonj, ki ga nekateri uvrščajo k vonju origana in popra

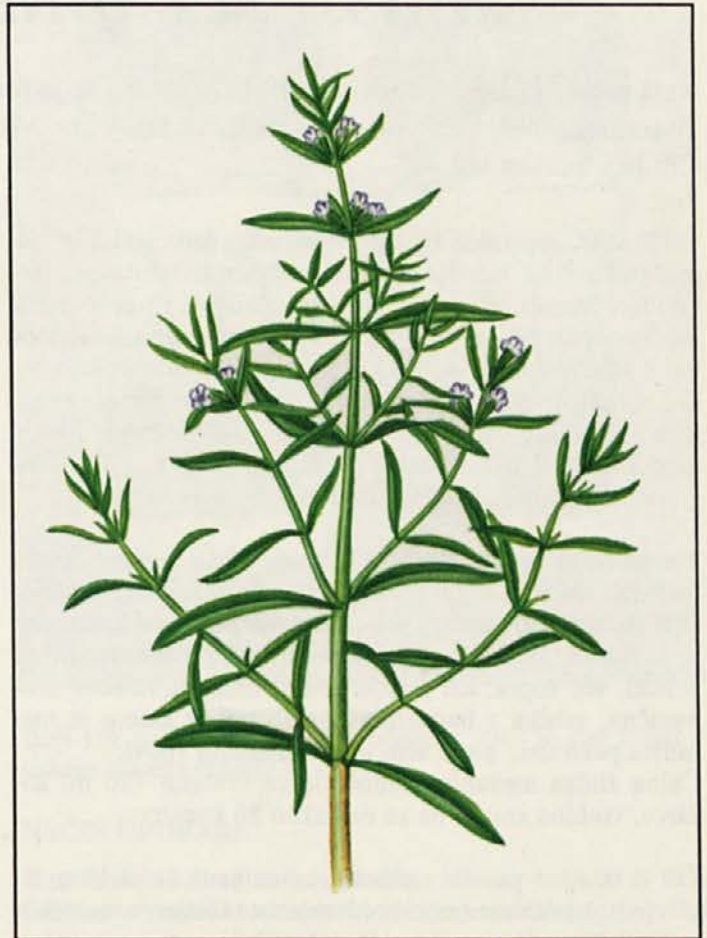
Uporaba v kuhinji

Zaradi intenzivnosti okusa ga uporabljamo previdno, ker pogosto zagreni jed.

Nemci so ga poimenovali "Bohnenkraut", ker se odlično poda k fižolu, grahu, leči in soji.

Dobro se kombinira s peteršiljem, lovorovim listom in česnom pri začinjšanju stročnic, z rožmarinom, česnom in zeleno pa pri jagnjetini.

Francozi ga uporabljajo za dišavljenje rib in marinirane zelenjave. Mladi listki šetraja dajo lepo, subtilno aromo različnim zelenjavnim solatam.

Je odlična začimba za pripravo pečene ovčetine in divjačine. Skupaj z jedjo ga kuhamo le kratek čas, pred serviranjem pa ga lahko iz jedi tudi odstranimo.

Šetraaj je ena od mnogih sestavin različnih mešanic začimb za klobase.

Ne kombiniramo ga z origanom ali majaronom.

Helena ČOK

ZANIMIVOSTI IZ SVETA ZAČIMB

ZAMRZNJENE DIŠAVNICE

V ZDA so v zadnjih letih izdelali proces hitrega zamrzovanja dišavnic (origano, bazilika, koper, menta in druge). Po košnji jih najprej odcentrifugirajo, zrežejo in zamrzujejo. Celoten proces predelave traja le nekaj ur. Zamrznjene dišavnice uporabljajo predvsem za proizvodnjo zamrznjenih pizz, vegetarjanskih jedi in dresingov.

NOVI IZDELKI

NOVICE IZ RAZVOJA - NOVOSTI BLAGOVNE ZNAMKE MAESTRO

Naši najobsežnejši blagovni znamki Maestro se je pred kratkim pridružilo kar nekaj novih izdelkov. To so: **Tomato-mešanica začimb za paradižnikove jedi**, **Mešanica začimb za vlaganje kumaric**, **pekoča začimba Čili** in **Česnova sol**.

TOMATO, mešanica začimb za paradižnikove jedi 37g, je mešanica fino mletih začimb, značilnih za italijansko kuhinjo. Mešanica vsebuje baziliko, majaron, origano, timijan in poper. Ni pekoča, intenzivnost arome pa uravnava mo s količino mešanice, ko začinjamo jedi. Če želimo pri kuhi prelivov za testenine ohraniti svoje običajne začimbe, lahko mešanico Tomato uporabimo le kot dodatek. Mešanico Tomato lahko dodamo v manjših količinah tudi drugim omakam in mineštram in jih tako oplemenitimo.

Mešanico začimb za vlaganje kumaric 50g v kartončku sestavljajo začimbe, ki jih uporabljamo pri vlaganju kumaric: bela gorčica v zrnu, črni poper v zrnu, list kopra, koriander in koromač. Mešanica ima, v primerjavi s konkurenčnimi izdelki, več kopra, kar ji daje domač okus. Je izredno aromatična, vrečka z bariernimi lastnostmi, v katero je mešanica pakirana, pa jo ščiti pred zunanjimi vplivi. Čajna žlička mešanice zadostuje za vsebino 720 ml kozarca, vsebina vrečke pa za približno 20 kozarcev.

Čili je izredno pekoča začimba, namenjena ljubiteljem ostrih jedi. Uporabljamo jo predvsem za začinjavanje mehiških in kitajskih jedi, omak, golažev, različnih vrst mesa, tatarskega bifteka, pikantnih juh in ribjih jedi. V Drogi jo pakiramo v stekleničke s posipačem po 45g (neto), zaprte s plastičnim pokrovom in folijo.

Česnova sol 75g je primerna za posip solat in drugih jedi, pri katerih želimo poudariti okus česna. Poleg kamene soli in grobo mletega česna je izdelku dodan ščepec mletega korena zelene. Česnovo sol lahko uporabljamo brez bojazni, da bi bilo posamezne začimbe preveč. Tudi ta izdelek je pakiran v stekleničke s posipačem po 75g (neto) in zaprt s plastičnim pokrovom in folijo. Mešanica je sipka in privlačnega videza, izdelek sam pa je zelo praktičen za uporabo v kuhinji (tudi na pogrjnjeni mizi).

Helena ČOK
Majda VLAČIČ

MEŠANICA SOLI ZA MEHČANJE MESA

Končno vam lahko predstavim nov izdelek iz programa Maestro, ki smiselno sicer ne sodi med začimbe, vendar po načinu uporabe in pakiranja dopolnjuje "modro skupino soli" v kozarčkih tega programa.

To je Mešanica soli za MEHČANJE MESA, ki jo mnogi poznate že po vrsti dobronamernih šal, izrečenih na njen račun - v povezavi z asociacijami ob imenu mešanice. Idejna iniciativa za nov izdelek je nastala že lanskega januarja, pa je vrsta težav ob njegovem nastajanju dobesedno vsiljevala misel, da izdelek "noče na trg", ali da potrjuje Murphyja: "Če gre lahko kaj narobe, potem bo narobe tudi šlo...!"

Predlog za izdelek je nastal na osnovi konkurenčnega izdelka na tržišču (Kotany), malo pa tudi zato, ker sem se pred prihodom v Drogo ukvarjala s področjem encimatike in mi

je, kljub pozabljanju in spoznavanju novih področij, encimatika še vedno "blizu".

NEKAJ O PAPAINU

Aktivna komponenta mešanice je namreč papain, proteolitični encim, ki ga uporabljajo v prehrabeni industriji za stabilizacijo piva (ocenjujejo, da je v ZDA 80% proizvedenega piva obdelano s papainom), pripravo tekočih protein-skih hidrolizatov in seveda za mehčanje mesa.

Poročajo o uporabi papaina pri razgradnji proteinov sirotke, pri izolaciji peptida iz govejega mesa (izjemnega okusa), mehčanju mesa starih kokoši...

NOVI IZDELKI

Tekoči papain inicirajo živalim že takoj po zakolu. Tako lahko razumemo, od kod mehki zrezki v ZDA.

Papain namreč v mesu razgrajuje kolagenska vlakna mišic in tako meso zmehča.

Sicer pa je papain naravni izvleček iz lateksa *Carica papaya*. Fiziološka vloga papaina v sami rastlini ni znana. Obstaja hipoteza, da se z njim rastlina zaščiti pred patogenimi vplivi insektov in gliv (Dalling, 1986).

TEŽAVE, TEŽAVE.....

Moje delo za pripravo mešanice se je začelo zapletati že ob nabavi vzorca papaina. Treba je bilo poiskati evropske regulative s tega področja in uvrstitve bodočega izdelka skladno s pravilniki (hvala obema, Nataši in Damjani).

Končno je vzorec le prišel (za kar se lepo zahvaljujem Petru) in delo je lahko steklo.

OD LABORATORIJA....

Laboratorijsko delo: priprave različnih mešanic in poskuse mehčanja mesa sva z Ireno Mezgec dokaj hitro opravili in končali, zahvaljujoč se njeni sistematičnosti in bogatim izkušnjam.

Potrpežljivi degustatorji najinih zrezkov, posebno Klement, so pomagali pri ožjem izboru recepture.

...NABAVE SUROVIN

Po zaključku laboratorijske faze dela so ponovni zapleti (podražitev papaina, novo oblikovanje kalkulacije, odobritev) pomaknili realizacijo naloge na sam konec lanskega leta.

Seveda je papain prišel prav na božič (čudno bi bilo, če bi bilo drugače), "počival" med novoletnimi prazniki, počakal na popraznične najnujnejše opravke v proizvodnji in "bil končno zmešan" z ostalimi sestavinami v mešanico.

DO "0" SERIJE IZDELKA.... IN PREDSTAVITVE TRŽENJU

Obilica drugega dela je "0" serijo pakiranja zopet malo zavlekla, počakati smo morali na nalepke in tako je bil, izdelek predstavljen trženju in prodaji šele aprila 1998.

IZDELEK

Mešanica soli za mehčanje mesa ima zaradi papaina nekaj specifičnosti v primerjavi z drugimi izdelki programa Maestro.

Vsi encimi namreč delujejo v razmeroma ozkem področju kislosti (za to je v mešanici že poskrbljeno), so temperaturno občutljivi - papain se inaktivira pri 70°C, kar pomeni, da ob peki ali kuhanju mesa, ki smo ga mehčali, izgubi aktivnost in pride v naš želodec popolnoma razgrajen in neaktiven. Encimi lahko občutljivi na svetlobo in kovine, zato je pomembno, da kozarčkov z mašanico soli ne postavljamo soncu.

Tudi rok aktivnosti je lahko omejen, zato je rok trajanja našega novega izdelka le eno leto.

NAČIN UPORABE

Z mešanico soli za mehčanje mesa lahko posolimo (v taki količini jo namreč dodajamo) zrezke za obilčajno peko ali za roštilj, meso za juho, divjačino in vse tisto meso, ki bi ga želeli zmehčati.

Posoljeno meso pustimo 20 minut do pol ure, da papain učinkuje, in ga nato pripravimo, kot smo navajeni.

Mešanica soli za mehčanje mesa je nekoliko "manj slana" (kot običajna sol) in jo zato lahko uporabljajo tudi potrošniki ki zmanjšujejo slanost hrane, drugi pa lahko uporabljajo začimbne dodatke (Začinko, ali naše mešanice začimb z dodano soljo mešanice začimb za SVININO, KOKO, ČEVAP).

Meso z uporabo "mehčalca" ne spremeni svojega specifičnega okusa, pomembno pa se mi zdi, da hladni (mrzli), "obdelani" zrezki ostanejo sočni, medtem ko so hladni, z "mehčalcem" neobdelani zrezki izsušeni - kot podplat na starem čevlju.

Zaključim naj z mislijo, povezano s šalami na račun mehčanja: ista ciljna skupina potencialnih potrošnikov našega izdelka bi potrebovala dodatek s 100% nasprotnim učinkom, in kdorkoli bo uspešen pri sestavi recepture, bo imel enkratni izdelek, brez konkurence.

Pa srečno pri utrjevanju razvojnega dela v bodoče!

Mirjam DERENČIN

MARKETINŠKE NOVICE

DROGA V ZAGREBU - nekoliko drugače

Drogina prisotnost na Zagrebškem velesejmu je že tradicija, pa tudi opremljenost razstavnega prostora je že nekaj let enaka. Da bi na letošnjem spomladanskem sejmu le bilo nekoliko drugače, smo degustacijsko nišo opremili z novimi elementi razstavnega prostora. Za popestritev je poskrbela tudi silhueta Primoža Peterke, saj je Primož, kot svetovni prvak v skokih, poznan tudi v tujini.

Naj vedo, smo menili, da se Droga družila le z najboljšimi!

AGRO FOOD '98

To je sejmska prireditev, ki je potekala prvi teden v maju v "Skenderiji" v Sarajevu. Vključevala je tri

MARKETINŠKE NOVICE

sejemske programe: Mednarodni sejem prehrane, pijače in blaga za široko potrošnjo, Mednarodni sejem kmetijstva in Mednarodni sejem opreme za trgovino in notranji transport.

Sarajevski sejem je mesto druženja poslovnih ljudi iz Bosne in Hercegovine, Evrope in sveta. Prirejajo ga od leta 1969. Sejemski prostor zavzema 27.000 m², od tega je 17.000 m² pokritega razstavnega prostora in 10.000 m² odprtega prostora z moderno infrastrukturo.

Letošnji sejemske prireditve se je udeležilo 156

razstavljalcev, od tega 14 iz Slovenije.

Droga Portorož se je s celotnim proizvodnim programom predstavila na približno 25 m² velikem razstavnem prostoru. Z degustacijo kave je pritegnila številne obiskovalce.

Letošnji obisk sejma je bil večji od lanskega, tudi po številu razstavljalcev. Vendar se posledice vojne odražajo pri kupni moči prebivalstva in posredno pri poslovnih stikih s podjetji, ki poslujejo na področju Bosne in Hercegovine.

SLOVENSKO POSOČJE V MAJU 1998

NARAVNE NESREČE, KI DOLETIJO SOSEDE, SO PREIZKUSNI KAMEN NAŠE ČLOVEČNOSTI IN HUMANOSTI

Solidarno pomagati ljudem v stiski je humano, hvaliti se s tem pa je ravno obratno. Ta prispevek naj bo le vzpodbuda vsem, ki še lahko pomagamo Bovčanom in vsem od potresa prizadetim v zgornjem Posočju. V nesreči hitro pomagati je sicer zlato pravilo, potem pa ... v tako hudi nesreči, kot je potres, ne vemo, kako in s čim še pomagati.

V prejšnjem NAŠEM GLASU smo vas obvestili, da je DROGA PORTOROŽ oddala svoje počitniške apartmaje Bovčanom. Najemne pogodbe so sklenjene do 1. decembra 1998, z možnostjo podaljšanja.

Najemnino za apartmaje je določila Droga in znaša za enosobno stanovanje 8.000, za dvosobno stanovanje pa 15.000 SIT. Najemnino bo poravnala občina Bovec iz sredstev, ki jih je namensko dodelila država.

Stroške upravljanja bo pokrivala DROGA PORTOROŽ, porabo električne energije pa bodo plačali stanovalci.

Prizadetim v Posočju smo prehrabne izdelke DROGE dostavili 24.4.1998. Ob tej priložnosti pa naj zapišemo, da je bil g. NIKO FAGANEL, naš trgovski potnik z Goriškega prvi, ki je takoj, 14.4.1998, zgodaj zjutraj sporočil upravi DROGE, katera živila bi bila ljudem najbolj dobrodošla. V upravi DROGE niso oklevali, pač pa so se takoj odločili, da se v zgornje Posočje dostavi: 1000 kg riža, 500 kg polente, 520 kg instant pire krompirja in preko 200 kg zeliščnih čajev.

Zaradi sodelovanja podpisane s civilno zaščito v Bovcu in predvsem, ponavljam, zaradi primernega odnosa uprave DROGE in direktorjev profitnih centrov do dogodka v Posočju, smo prvotno določenim živilom dodali še: 77 kg kave, 240 kom mesnega raguja, 239 različnih Maggi juh in okoli 1200 jušnih kock.

Razlog, da je bilo blago odpeljano šele 24. 4. 1998, je bil predvsem v tem, da je bilo potrebno poiskati primeren prostor za skladiščenje in koordinirati aktivnosti s civilnimi zaščitami več občin glede prevzema hrane, za kar je o poskrbel g. NIKO FAGANEL.

Dragica MEKIŠ

BOLEZEN IN ZDRAVJE**LETOŠNJA GRIPA HUJŠA OD LANSKE**

V letošnjem prvem tromesečju smo bili zaradi boleznih odsotni z dela za 0,5 % več kot v istem obdobju lanskega leta. Gripa je bolezen, ki največkrat razsaja ravno v tem letnem času; podatke o tej zvrsti boleznih vodimo pod šifro 701.

**ODSOTNOST Z DELA ZARADI BOLEZNI PO
RAZLIČNIH ZVRSTEH BOLEZENSKE ODSOTNOSTI
JANUAR - MAREC 1998**

PC/SL	701	702	711	712	713	714	SK.BU	SK.D.U.	%
Trzenje	1304	-	56	96	88	72	1616	34472	4,7
Logist.	1312	-	-	56	-	88	1456	20144	7,2
Ost. sl.	776	-	40	-	-	248	1064	36936	2,9
Začim.	4668	552	120	1492	-	944	7776	63266	12,0
Gosad	1560	-	16	1020	-	400	2996	32472	9,2
Argo	3984	224	104	271	560	312	5456	60652	9,0
Soline	2600	160	-	1008	-	152	3920	33928	11,0
Zlato polje	2596	-	216	1208	-	432	4452	39776	11,0
SK.	18800	936	552	5152	648	2648	28736	321646	8,9
%	65,5	3	2	18	2	9,5	100		
1997	16768	1452	1580	5304	560	2575	28087	338072	8,3

LEGENDA ZNAKOV:

PC/SL - profitni center, službe

701 - bolezen do 30 dni, plačnik DROGA d.d., 90 % od osnove

702 - nesreča pri delu do 30 dni, plačnik DROGA d.d., 100 % od osnove

711 - poškodbe izven dela do 30 dni, plačnik DROGA d.d., 80 %

712 - bolezen nad 30 dni, plačnik ZZZS, 90 % od osnove

713 - nesreča pri delu nad 30 dni, plačnik ZZZS, 100 % od osnove

714 - nesreča / poškodba izven dela nad 30 dni in nega družinskega člana, plačnik ZZZS, 80 % od osnove

SK.B - število ur odsotnosti z dela zaradi boleznih

SK.DU - število rednih, opravljenih delovnih ur

OPOMBA: v prikazanih urah zgoraj niso vštete ure odsotnosti z dela zaradi porodniških dopustov;

Iz prikazanih podatkov je razvidno, da smo v letošnjem prvem tromesečju "pridelali" kar za 2032 ur več odsotnosti z dela zaradi boleznih, ki traja do 30 dni.

Manj smo bili odsotni zaradi nesreč pri delu (za 516 ur), vendar le do 30 dni, medtem kot smo bili zaradi nesreč pri delu nad 30 dni odsotni za 88 ur več kot v enakem obdobju lani. Gre torej za poškodbe, ki so terjale daljše zdravljenje. Sicer pa je skupno število odsotnosti z dela zaradi nezgod pri delu v primerjavi z lanskim tromesečjem v prid letošnjega, saj je bilo te odsotnosti kar za 428 ur manj. Upajmo, da je eden od razlogov tudi uporaba zaščitnih sredstev in večja previdnost vsakega posameznika, ki opravlja dela, kjer so nezgode pogostejše.

Izven dela smo bili očitno bolj previdni, saj smo bili kar za 1116 ur manj odsotni zaradi poškodb izven dela kot v primerjalnem obdobju lanskega leta: lani 1580 ur, letos 552 ur.

Manj smo bili odsotni zaradi boleznih, ki so trajale nad 30 dni, in to za 152 ur manj kot lani v enakem obdobju.

73 ur več smo bili odsotni zaradi nege družinskih članov in poškodb izven dela nad 30 dni.

Skratka, za 0,5 % več smo bili odsotni z dela zaradi različnih boleznih, najbolj pa zaradi:

- zimskih, gripoznih in virusnih obolenj,

- zaradi nege družinskih članov in poškodb izven dela.

Ostale odsotnosti se gibljejo v približnih številkah kot v lanskem tromesečju.

Namesto zaključka le naslednje:

Za svoje zdravje naredimo čimveč saj je

BOLEZEN IN ZDRAVJE

najlepše biti zdrav. Če pa nam bo uspelo zadnjo številko (v %) znižati na vsaj recimo 5 %, se bo korist poznala še kje drugje.

Dragica MEKIŠ

POSEBNO OBVESTILO

*Apartmajška hiša
Rogla
na Jurgovem*

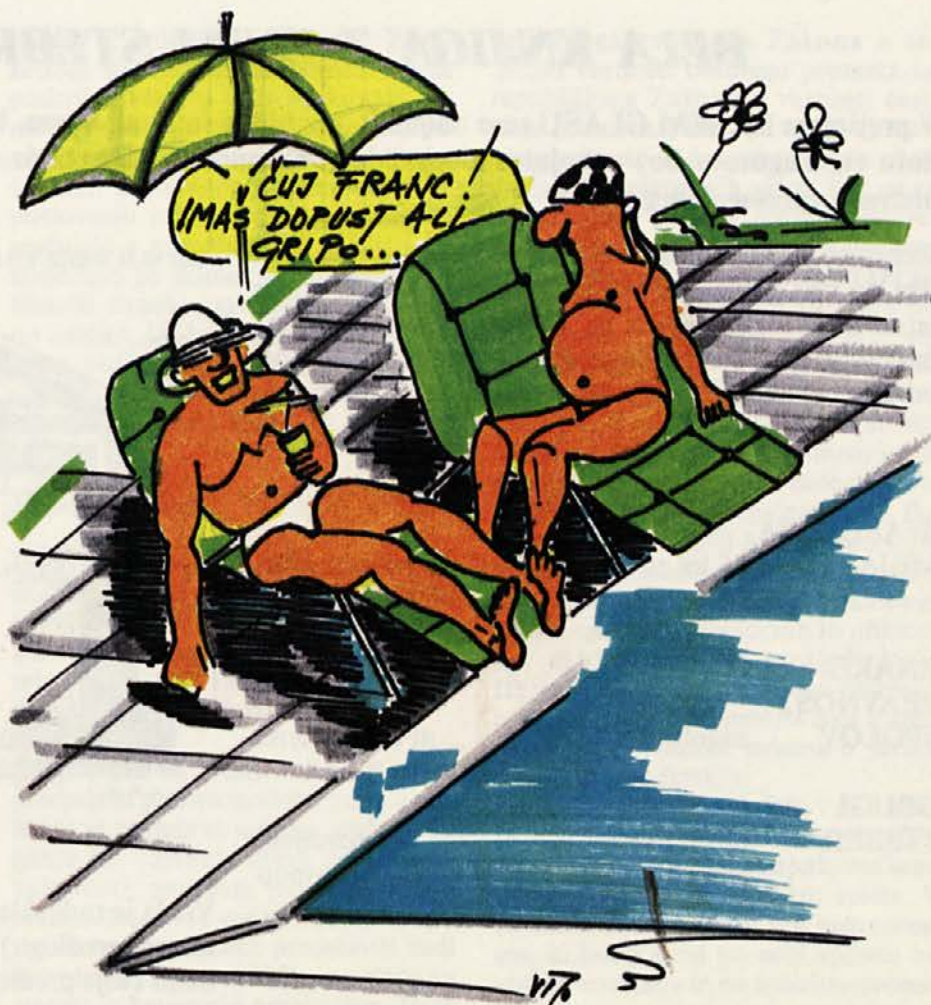

DROGA d.d. je za julij in avgust 1998 vzela v zakup tri apartmaje v apartmajski hiši ROGLA na Jurgovem.

Druge informacije so objavljene na oglasnih deskah, zato je le še to:

CENA: apartma s 6 ležišči 3.000 SIT,
apartma s 4 ležišči pa 2.800 SIT
za eno nočitev.

ROK ZA PRIJAVO: 5. 6. 1998

KOMENTAR

"Kako pa to, da si padel v nemilost pri šefu?"
"Ker ne ponavljam za njim kot papiga!"

AKTUALNA TEMA

BELA KNJIGA Z ENIM STEBROM MANJ

V prejšnjem NAŠEM GLASU smo obljubili, da bomo še pisali o tem, kaj se bo novega dogajalo na poti do nove (ta zagotovo bo) pokojninsko-invalidske zakonodaje. Danes je to še reforma, kar pomeni "nekaj bistveno spremenjenega".

Razprave o pokojninski reformi se vrstijo skoraj vsak dan po celi Sloveniji. Vladne stranke so se 22. aprila letos dogovorile, vlada pa je dan kasneje sprejela naslednje spremembe dosedanjega predloga tako imenovane bele knjige:

	Prvotni predlogi	Novi predlog
STAROSTNA MEJA	65 let za oba spola	65 let za moške 63 let za ženske
ENAKO-PRAVNOST SPOLOV	zagotovljena	ni uveljavljena
DRUGI STEBER	obvezen za vse zavarovance, uvede se takoj	prostovoljen, uvede se postopno

BO ŠLO BREZ ENEGA STEBRA?

Kačičevski/Maček/Kučina

Vlada je tudi sklenila, da se takoj začnejo pogajanja (o novem predlogu) s sindikati. Sindikati pa, kot vemo, so imeli svoje predloge in številne pripombe na prvi predlog nove pokojninsko-invalidske zakonodaje.

O sedanjem stališču sindikatov, oziroma kaj se zares dogaja, smo povprašali predstavnike Sindikatov Konfederacija 90, kamor spadajo Obalni sindikati Koper in tudi večina članov sindikata v DROGI.

Sekretar za kmetijsko-živilsko dejavnost, EURO BROZIČ, nam je takole povedal:

"Uradna stališča bomo sindikati Konfederacije 90, kamor smo organizacijsko vključeni tudi Obalni sindikati, objavili po 15. 5., ko se bomo dogovorili za skupna stališča in jih nato posredovali vladi in javnosti. Vlada pa ima že dlje časa številne pripombe in predloge, na katere sindikatom še ni odgovorila."

Dragica MEKIŠ

KNJIŽNE NOVOSTI

Marketing. Mednarodni gospodarski odnosi.

Cases in Retail Management, ed. by Peter McGoldrick, London, Pitman Publishing, 1994

Knjiga o maloprodajnem managementu bo zanimiva predvsem za bralce, ki se gibljejo na področju marketinga in prodaje. Gre za zbirko študij, ki so jih napisali strokovnjaki s posameznih področij in obravnavajo različne teme maloprodajnih in marketinških poslov. Obravnavane tematike so opredeljene v petih glavnih poglavjih, ki se še podrobneje delijo. Zajemajo strukturo prodaje na drobno, oblikovanje maloprodajnih strategij, kje in kako se pojavljati s to prodajo, management promocije na prodajnih mestih, posebno pozorno obravnavajo komunikacijo in odnos do strank, saj je to dolgoročno gledano - pogoj za uspešno poslovanje podjetja. Knjigo zaključujejo študije o operacijah maloprodaje.

Rust T.R.; Zahorik A.J.; Keiningham T.L.: Return on Quality, Measuring the Financial Impact of Your Company's Quest for Quality Chicago, IRWIN Professional Publishing, 1994

Kvaliteto je potrebno zagotavljati v vsakem podjetju. Danes precej znana metoda TQM (Total Quality Management), s katero podjetja uspešno poslujejo, do sedaj ni omogočala zadovoljive možnosti meritve uspešnosti in finančnih rezultatov izboljšav kakovosti podjetja. Zato je namen ROQ (Return On Quality) in te knjige predstaviti managerjem osnove za izdelavo merljivih in otipljivih rezultatov izboljšav kakovosti iz marketinškega, storitvenega in finančnega vidika. Knjiga je bogata tudi s smiselnimi predlogi, ki naj pripomorejo k izboljšavi kakovosti in ne nazadnje tudi k razumevanju zadovoljevanja strank.

Potrošništvo. Zaščita. Zakon.

DROL NOVAK Živa: ZAKON o varstvu potrošnikov (ZVPot) s komentarjem. Lesce, OZIRIS, 1998

Knjiga bo v veliko pomoč vsam, ki organizirajo in vodijo poslovanje v

skladu z določbami zakona. Z zakonom so urejena vsa pomembnejša področja varstva potrošnikov, ki jih morajo poznati do podrobnosti vsi proizvajalci, trgovci, serviserji, oglaševalci, distributerji, itd., saj se v poslovanju prav vsi tako ali drugače srečujejo s potrošniki. S sprejeto zakonodajo se skuša potrošnikom kot šibkejši stranki zagotoviti večjo pravno zaščito. Da bi dejansko stopnjo zaščite potrošnikov učinkovito uresničevali v vsakodnevem življenju, zakon določa visoke kazni.

Higiena prehrane.

POSVET o vlogi in pomenu mesa v normalni - zdravi in dietni prehrani (1997; Radenci): Meso v prehrani in zdravje. Ljubljana, Biotehniška fakulteta, Oddelek za živilstvo, 1997 (Ljubljana: Biografika Bori)

Na posvetu so avtorji referatov želeli predstaviti pomen in vlogo mesa v prehrani in opozoriti tudi na možna tveganja pri uživanju mesa neustrezne kakovosti, prevsem pa neustreznih količin. Danes se vse preveč ugotavlja, da se meso poskuša predstaviti tudi kot zdravju nevarno živilo, ne glede na starost in kategorije porabnikov. To se dogaja tudi pri nas, predvsem s strani zagovornikov različnih alternativnih oblik prehranjevanja, kateri pa vse preveč nastopajo brez pravih strokovnih in znanstvenih argumentov, oziroma zelo enostransko. Posledica pa je nezdravo prehranjevanje in pojav bolezni.

Posvet je bil namenjen vsem, ki se ukvarjajo s prehrano (načrtovalcem, izvajalcem, svetovalcem), skrbijo za zdravje ljudi, pa tudi tistim, ki meso pridelujejo, predelujejo in tržijo.

Organizacija in kontrola prometa. Zakon.

ZAKON o varnosti cestnega prometa. Ljubljana, Zavod RS za varstvo pri delu, Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu RS, 1998. (Delo + varnost; 114)

Novi zakon po vsebini in obsegu pomeni temeljito spremembo doslej

veljavnega zveznega Zakona o temeljnih varnosti cestnega prometa in republiškega Zakona o varnosti cestnega prometa. Področje varnosti cestnega prometa je do sedaj urejalo okoli dvajset podzakonskih aktov. Ker pa se je uporabljal predpis prejšnje države, ker je bila ureditev določenih poglavij v prejšnjem zakonu zastarela in ker so bile prometnovarnostne razmere na cesti vedno slabše, so pripravili sodobnejši zakon. Narejeni so bili obsežni posegi v obstoječe besedilo, popolno preoblikovanje nekaterih dosedanjih določb, kar pomeni spremembo več kot polovice določb dosedanje zakonodaje s tega področja. Poleg prometnih pravil so bistveno spremenjeni nekateri postopki in pogoji v zvezi z vozniki motornih in priklopnih vozil, registracijo motornih in priklopnih vozil in tehnični pregledi vozil. Hkrati z Zakonom o varnosti cestnega prometa sta se spremenila tudi z njim sistemsko povezana zakona o javnih cestah in o prekrških.

Prometna varnost je iz leta v leto slabša, zato varnost na cesti ni samo cilj in želja predlagatelja, ampak vsakega posameznika in družbe kot celote. V zakonskem besedilu je več instrumentov, ki bodo sami po sebi vplivali na vožnjo voznikov in na umiritev prometa.

Računovodstvo. Postopek knjiženja. Vodenje kontov.

TURK, Ivan; Dane Melavc: Uvod v računovodstvo. 3.dopolnjena izd., Kranj, Moderna organizacija, 1997

Knjiga podaja temeljne značilnosti računovodstva in jih mora poznati vsak ekonomist. Poslovnim ekonomistom so ti temelji podlaga za kasnejše računovodske predmete, ki jih bolj poglobljeno usposablajo za uporabo računovodskih informacij. Tretja dopolnjena izdaja upošteva tudi novosti, ki jih je v računovodstvo vnesel Zakon o gospodarskih družbah in nanj vezani slovenski računovodski standardi.

Alenka KUBIK

DOBRO JE VEDETI

ZAKON O VARSTVU POTROŠNIKOV - ZVPot

Ta zakon bi moral prebrati prav vsak podjetnik in obrtnik, da ne bo ob obisku inšpektorja presenečen. Zaradi visokih kazni je potrebno poslovanje pravočasno prilagoditi novim predpisom, ki so začeli veljati 28.marca 1998.

Zakon, ki se je porajal več let, je državni zbor RS sprejel marca. Sam zakon o varstvu potrošnikov ne prinaša nič novega glede varstva potrošnikov. Poskuša le združiti določbe, ki segajo na precej različna pravna področja, da bi s tem zaščitili potrošnike v smislu **povečanja odgovornosti podjetij oziroma povečanja potrošniških pravic.**

Zakon natančno določa pojma **potrošnik in proizvajalec.**

Potrošnik je tisti, ki blago ali storitve, ki jih pridobiva na trgu, uporablja za svojo osebno rabo ali v gospodinjstvu, pri tem pa so izključene pravice kupcev, ki izdelke ali storitve priskrbijo za poklicno rabo. Pojem **proizvajalec** je po definiciji širši, saj poleg tistega, ki proizvod izdeluje, obsega in nanj razširja odgovornost, vključuje tudi tistega, ki na izdelku uporablja svoj blagovni znak, ali pa izdelek uvaža.

V primerih, ko proizvajalca ali uvoznika ni mogoče določiti, je kot proizvajalec odgovoren tudi prodajalec blaga.

ODGOVORNOST PROIZVAJALCA ZA IZDELEK IN STORITEV

Če ima izdelek napako in povzroči škodo, je zanj odgovoren proizvajalec. Izdelek pa ima napako, kadar njegova varnost ni taka, kot jo potrošnik pričakuje iz predhodne predstavitve izdelka, in če ni upoštevana predvidljiva uporaba izdelka na razumen način in v času, ko je bil izdelek dan v promet. Odgovornost je urejena po pravilih **odškodninske odgovornosti**, ki temelji na načelu, da je tisti, ki povzroči škodo, dolžan drugemu le-to povrniti. Proizvajalec vedno odgovarja za škodo, ki jo povzroči njegov izdelek; tržno govorimo o škodi, ki jo ima potrošnik zaradi napake na izdelku ali slabo (neuporabno) izvedene

storitve-razen v primerih, katere zakon izrecno določa:

- če napake, iz katere izvira škoda, v času, ko je izdelek dan v promet, ni bilo;
- če je proizvajalec ravnal skladno z obveznimi tehničnimi predpisi za ustreznost izdelka;
- če svetovna raven tehnične znanosti ne omogoča ugotovitve napake.

Zakonsko odškodninska odgovornost za škodo, ki izvira iz prodane stvari, traja za prodajalca 10 let. Proizvajalec pa ima možnost, da rok uporabe omeji na manj let.

Zakon pa prinaša novost, ki **onemogoča izključitev odškodninske odgovornosti.** Tako je vsak zapis v pogodbi, da proizvajalec za nastalo škodo ne odgovarja, ničen.

POGODBENI POGOJI - DOLŽNOST PROIZVAJALCEV

Za tehnično zahtevnejše blago mora proizvajalec izdati **garancijski list.** Ker pa zakon ne definira katero je tehnično zahtevnejše blago, bo spisek tega blaga določen s **podzakonskim predpisom.** Proizvajalec je dolžan poskrbeti za ustreznost **tehnična navodila** in za ustreznost **servisno mrežo.** Slednje pa mora redno oskrbovati s sestavnimi deli. Podzakonski predpis bo

vseboval trajanje garancijskega roka (najmanj 1 leto) in čas za zagotavljanje vzdrževanja in rezervnih delov. Podzakonski predpis bo lahko določal tudi obvezno garancijo za rabljeno blago. ZVPot določa za blago prodano v RS obvezno rabo slovenskega jezika ne samo za garancijo, temveč tudi za vso priloženo spremljajočo dokumentacijo s strani proizvajalca in prodajalca.

DOLŽNOSTI DO POTROŠNIKA

Po predpostavki zakona mora prodajalec kupca **opozoriti na pogodbene pogoje** oziroma na odnos med prodajalcem in kupcem. Prodajalec ali serviser je dolžan, da opozori potrošnika na splošne pogoje poslovanja, kajti le-ti obešeni na steno ne zadostujejo več. Priporočljivo bi bilo, da bi ti pogoji bili sestavni del pogodbe, predračuna ali drugega dokumenta, ki ostane v kupčevih rokah.

Zakon o varstvu konkurence poleg dolžnosti seznanjanja s posebnimi pogoji določa tudi vsebino določenih pogodbenih pogojev, ki jih podjetja ne smejo uporabljati. To so **nepošteni pogodbeni pogoji.** Ti pogoji se po ZVPot štejejo za **nične** in ne zavezujejo kupcev, kar pomeni, da je pogodba neveljavna samo v delu nepoštenega pogodbenega pogoja, in sicer, če je zaradi njih izpolnitev pogodbe neutemeljeno v škodo potrošnika, če je izpolnitev pogodbe znatno drugačna od tistega, kar je potrošnik pričakoval, ali če pogodbeni pogoji nasprotujejo načelu vestnosti in poštenja.

Posebna dolžnost, ki jo uvaja zakon do potrošnika, se kaže tudi v označevanju cen, ki morajo biti jasno vidne, določene v tolarjih (lahko je pripisana tuja valuta), prodajalec pa jih je pri zaračunavanju dolžan natančno upoštevati.

Alenka KUBIK

(nadaljevanje prihodnjič)

DRUŽABNO SREČANJE

OBALNI SINDIKATI PODELILI SPOMINSKA DARILA SVOJIM DOLGOLETNIM ČLANOM

Nekako tipajoče, da ne rečem sramežljivo, smo kapljali na kraj družabnega srečanja pripadniki večinskega sindikata v DROGI, to je Obalnih sindikatov.

V soboto, 25. aprila, je bilo družabno srečanje v konobi avtocampa v Luciji. Kljub znani restavraciji in prelepemu okolju s pogledom na Portorož in Lucijo, se nas je zbralo le okoli 60 do 70 duš. Predhodno pa se je za to srečanje prijavilo kar okoli 100 ljudi; kaj je torej prišlo vmes?

Nekateri se še spominjamo bučnih sindikalnih fešt pred nekaj desetimi leti. Te so se začenjale zvečer in trajale, trajale ... bile so celo na slabem glasu, če se spominjate; čeprav (po mojem mnenju) neutemeljeno.

Današnji sindikati nimajo družabnih srečanj, DROGA je izjema, pa celo ta prvič v novodobnih časih. Sicer popoldne, samo z enim napovedanim harmonikašem; kot se je kasneje izkazalo; brez nobe-nega, ker je še ta edini napovedani moral popoldne v službo!

Vseeno, fešta je bila skromna in prisrčna. Na srečanju je sindikat podelil spominska darila - ročno uro - nekaterim svojim dolgoletnim članom, ki so z aktivno delovno dobo zaključili.

Nekateri drugi prejemniki spominskih daril se srečanja niso udeležili, zato bodo nagrajeni ob drugi priliki.

Medtem ko eni napenjajo vse svoje moči, se drugi smejejo.

Vlečenje vrvi je eno najbolj smešnih dogajanj na vsakem družabnem srečanju. Včasih komu tudi "zavre", saj je sojenje, kdo je zmagovalec, kar zahtevna reč. Tokrat nam je šlo gladko. Sodnik je bil Euro BROZIČ, sekretar za agroživilsko panogo pri Obalnih sindikatih Koper, vlekli pa smo Pirančani in Izolani, ne strogo določeno, ampak tako, kot se je kdo odločil.

DRUŽABNO SREČANJE

Ivanka PUTAR, dolgoletna članica sindikatov, zaposlena je bila v PC ZAČIMBA, vedno nasmejana in družabna, tako da s svojo prisotnostjo popestri vsako družbo.

Prisrčno voščilo še Ani SERGAŠ, ki je začetek in zaključek aktivne delovne dobe preživela v PC ZAČIMBI. Tudi njej hvala za vse lepe in prijazne besede, saj je uporabljala le takšne.

Darilo prejema Giorgina REBOL. Posebnost njenega članstva v sindikatih je bilo dolgoletno vodenje blagajne, za kar se ji še posebej zahvaljujemo.

Družabno srečanje članov sindikata pa se bo pravgotovo še "zgodilo". In takrat, ne dvomimo, bo tam še kakšen nov član sindikata ...

Dragica MEKIŠ

SPONZORSTVO

BODOČI ZVEZDNIK NBA V DRESU DROGE

Tretja sezona Šolske košarkarske lige (ŠKL) je za nami. Zaključni prireditvi v ljubljanski hali Tivoli (22. aprila za osnovnošolce in 23. aprila za srednješolce) sta bili vrhunec letošnjih tekmovanj košarkarskih ekip, plesnih in navijaških skupin (»cheerleaders«) ter foto, video krožkov in glasbenih skupin.

Bodoči zvezdnik NBA je res nastopal v dresu Droge s številko 13

ŠKL, v kateri so prejšnja leta sodelovale osnovne in srednje šole iz cele Slovenije, se je letos razširila tudi na fakultete, pomemben delež v letošnjem tekmovanju pa je prispevala tudi Droga kot generalni sponzor.

Koliko je prireditev v Sloveniji, na katerih se zbere 4000 gledalcev? Prav dosti jih ni, sploh pa ne takih, na katere pride 4000 osnovnošolcev (če iz konkurence izvzamemo Kelly Family seveda). Vsi učenci, ki so v sredo, 22. aprila, nastopili na finalni prireditvi ŠKL pred polno dvorano Tivoli, tega gotovo še dolgo ne bodo pozabili. In trema je gotovo v veliki meri vplivala na končne izide posameznih ekip.

V košarki smo dobili letos nove prave. S pomočjo številnih navijačev, ki so poskrbeli za peklensko vroče vzdušje, je prvo mesto osvojila OŠ Livada iz Velenja. (Osnovne šole se v košarki

merijo z mešano ekipo, tako da dve četrtini tekme odigrajo dekleta, dve četrtini pa fantje.) Med plesnimi skupinami je bila spet izvrstna OŠ Žiri, ki je naslov osvojila že tretje leto zapored, kar pa po lanskem prvem mestu na evropskem prvenstvu plesnih skupin niti ni bilo presenečenje. **Tudi naslov najboljše skupine navijačev (»cheerleaders«) je že tretjič zapored osvojila ista šola, njenega imena pa vam ne bom izdala - preberite si NAGRADNO VPRAŠANJE.**

Med novinarskimi krožki so bili najboljši Cerknjani, najboljši novinar je Marko Bačnar iz OŠ Žiri, najboljši fotograf pa so z OŠ Tone Šraj-Aljoša iz Nove vasi. Med video krožki je zmagala OŠ Žiri, ki je bila najboljša tudi v skupnem seštevku in tako postala najboljša šola.

Bolj napeto pa je bilo v Tivoliju naslednji dan, v četrtek, ko so na parket stopile srednješolke in srednješol-

ci. Kljub manjšemu številu gledalcev je vzdušje spominjalo na ameriško, kjer gledalci resnično uživajo in sproščajo pozitivno energijo. Videli smo vrhunske nastope plesnih in navijaških skupin, kjer so najbolj blesteli dijaki in dijakinje Trgovske akademije iz Ljubljane in osvojili prvi mesti v obeh kategorijah. Najboljša novinarka je Alenka Tofant iz Gimnazije Celje - Center, najboljši fotograf Blaž Ivanuša iz Gimnazije Ptuj, najboljša šola v skupnem seštevku pa tako kot lani Gimnazija Bežigrad Ljubljana.

Finalni tekmi v košarki sta bili dve. Najprej so dekleta iz Gimnazije Murska Sobota z rezultatom 55:41 premagale absolutne favoritinje, košarkarice ljubljanske športne gimnazije Šiška. Fantje so poskrbeli za pravo srhljivko, saj so dijaki iz Srednje šole Srečka Kosovela Sežana šele dve sekundi pred koncem tekme dosegli zmagoviti koš in tako premagali Srednjo ekonomsko in administrativno šolo iz Kranja.

No, Srednja ekonomska in upravno administrativna šola iz Kranja ima poleg odličnih košarkarjev med svojimi dijaki tudi druge športnike - najbolj znana sta Primož Peterka in Polona Zupan. Srednja šola Srečka Kosovela iz Sežane med svojimi dijaki sicer nima zmagovalca v svetovnem pokalu, zato pa se lahko pohvali z vzhajajočo zvezdo slovenske košarke, 214 cm visokim Primožem Brezecem, ki mu je tudi namenjen naslov tega prispevka. Primož, ki ima gotovo največ zaslug za osvojen naslov prvakov ŠKL, je bil letos najboljši strelec slovenske košarkarske lige in drugi najboljši skakalec, postal pa je tudi že član državne reprezentance.

Ker sem želela izvedeti še kaj o zmagovalcih ŠKL, sem jih obiskala na njihovi šoli in jim zastavila nekaj vprašanj.

SPONZORSTVO

Odlična igralca - Primož Brezec in Marko Simčič

Najprej mi je trener in športni pedagog Vojko Žiberna opisal pot do končne zmage:

Vojko Žiberna: V srednješolskem delu ŠKL je letos sodelovalo 42 ekip fantov in 22 ekip deklet. V celem letu smo odigrali 19 tekem. Po predtekmovalju smo igrali na izločanje in izločili ekipe iz Slovenj Gradca, II.gimnazije Maribor, Srednje gostinske šole Maribor in favorita Gimnazije Šiška.

NG: Ali ste se na tekme ŠKL posebej pripravljali?

Vojko Žiberna: Glede na to, da vsi fantje vsakodnevno trenirajo pri klubu (vsi pri KK Kraški zidar, razen Petroviča - KK Postojna), posebni treningi niso bili potrebni. Izjema je bila edino tekma proti Gimnaziji Šiška, ko smo se želeli pripraviti na igro proti conskemu pressingu.

Košarkarji so bili bolj redkobesedni (spraševala sem celotno ekipo, odgovarjali pa so mi v glavnem trije) - očitno se lažje »izražajo« na košarkarskem igrišču.

NG: Ali ste pred začetkom ŠKL pričakovali prvo mesto?

Primož Brezec: Naš cilj je bil nastop na finalni prireditvi v Tivoliju, kar bi lahko pomenilo tudi tekmo za 3.mesto. V polfinalu pa smo bili boljši od dvakratnih prvakov košarkarjev Gimnazije Šiška in si s tem zagotovili nastop v tekmi za 1.mesto.

Druga tekma proti Gimnaziji Šiška je bila pravzaprav finale pred finalom, saj smo na njihovem igrišču morali braniti zmago z enajstimi točkami iz prve tekme.

NG: Kaj menite o ŠKL, kaj bi pohvalili, kaj bi bilo treba izboljšati?

Goran Mijanovič: Tak sistem tekmovalja je primeren, saj se pokaže, kdo je najboljši.

Primož Brezec: V ŠKL so nas včasih preveč obremenjevali s podrobnostimi, saj so npr. kljub prekratkim dresom zahtevali, da moramo imeti dres zatlačen v hlačke.

Sodniki so bili dobri le na zadnjih tekmah, zato predlagam, da bi na vseh tekmah sodili pravi sodniki.

NG: Ali so imeli profesorji razumevanje do vašega nastopanja v ŠKL?

Marko Simčič: Zaradi tekem smo v šoli kar precej manjkali. Ko smo gostovali, sploh nismo bili pri pouku, saj so bile tekme ob četrtkih. Profesorji pa so to dopuščali in razen občasnih »nerganj« nismo imeli težav.

NG: Koliko poznate sponzorje ŠKL in ali menite, da so sponzorji lahko zadovoljni?

Goran Mijanovič: Ne bi imel nič proti, če bi bilo sponzorjev še več. Letos so bili glavni Droga, Fructal, Converse in Tetra-Pak. Po moje je največ iztržil Converse.

Primož Brezec: Ja, res. Za finalno prireditve so nam podarili košarkarske copate in zahtevali, da igramo v njih. Ko se je eden od naših fantov hotel

Zmagovalci po razglasitvi

SPONZORSTVO

preobuti, ker so ga copati ožulili, so grozili, da bodo prekinili tekmo (Tekmo je neposredno prenašala Gajba TV, op.p.)

NG: Kaj menite o plesnih in navijaških skupinah?

Goran Mijanovič: Gotovo polepšajo prireditve. Navijanja »cheerleaderk« pa med tekmo v bistvu ne opaziš.

NG: Za zaključek še propagandno obarvano vprašanje: katere Drogine izdelke poznate in ali ste jih mogoče bolje spoznali s pomočjo degustacij, ki so bile med tekmami ŠKL?

Košarkarji: Poznamo Drogine čaje - predvsem zaradi reklame s Primožem Peterko. In začimbe. Na degustacijah pa nismo bili. Tudi če so bile na kakšni tekmi, smo mi igrali in pokušine nismo bili deležni.

In kako se je uspeha svojih dijakov razveselilo vodstvo šole?

Navijaška skupina gimnazije Bežigrad med nastopom

Na moja vprašanja je, še vedno navdušen nad veliko zmago, odgovarjal ravnatelj, profesor Dušan Štolfa.

NG: Kaj menite o projektu ŠKL?

Dušan Štolfa: ŠKL je lahko vzor za vse ostale mladinske športe v Sloveniji. Še posebej me je navdušila finalna prireditev, saj takega navijanja in navdušenja ne doživiš prav pogosto. Všeč mi je bilo tudi to, da se je na tej prireditvi res občutila pripadnost šoli.

NG: Ali bi se dalo pri ŠKL še kaj izboljšati?

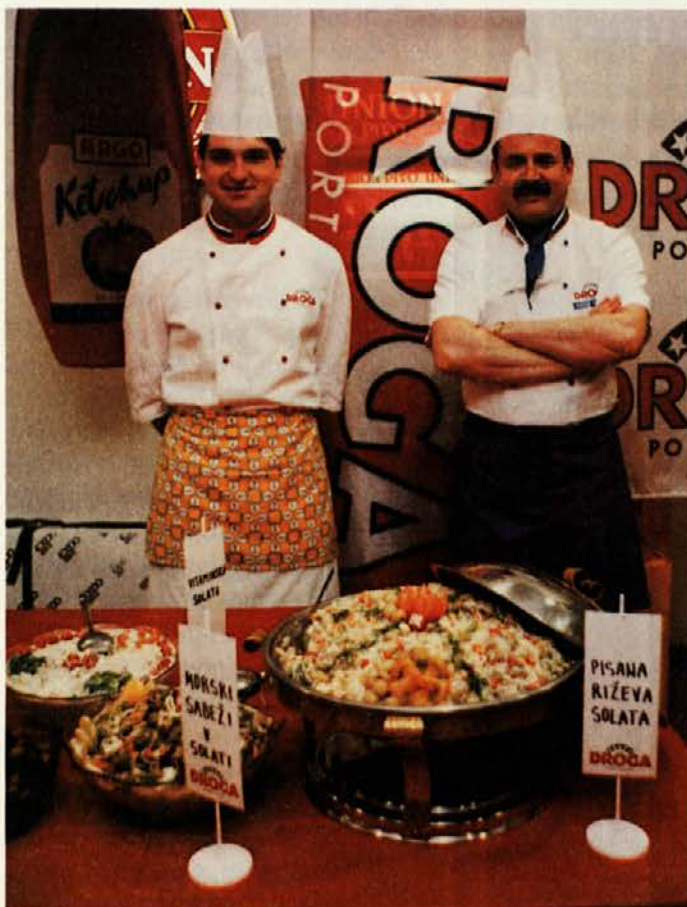
Dušan Štolfa: Mislim, da je organizacija že sedaj v redu. Ne zdi pa se mi smiselno, da bi se povečalo število tekem - slišal sem namreč, da organizatorji razmišljajo o tem. Šola le mora biti na prvem mestu in že zaradi sedanjega sistema tekmovanja so dijaki precej manjkali pri pouku.

NG: Kaj predstavlja sodelovanje v takem tekmovanju za šolo v finančnem smislu?

Dušan Štolfa: Zlasti stroški prevozov so pomenili letos ogromen izdatek. Tudi prijavnina je visoka - za 70000 SIT smo sicer dobili 6 žog in komplet dresov, vendar se mi ne zdi smiselno, da moramo vsako leto kupovati nove drese. Tudi sistem sponzoriranja za šole ni ugoden. Ne dvomim o tem, da so sponzorji vložili ogromna sredstva v ta projekt, vendar je šoli s tem onemogočeno iskanje lastnih sponzorjev, saj nihče ni pripravljen šoli prispevati denarja, če ga vsaj malo ne reklamiraš, tega pa z napisom na majici ne smeš početi, ker je tam že napis generalnega sponzorja (letos Droga, op.p.)

NG: Ali ste pri ŠKL sodelovali s košarkarskim klubom?

Dušan Štolfa: O sodelovanju v ŠKL ne moreš niti sanjati,

Drogina kuharska posadka na finalu ŠKL

SPONZORSTVO

če ni zraven močnega košarkarskega kluba. Nekateri naši fantje so v bistvu že skoraj košarkarski profesionalci in šola brez takih igralcev ne bi mogla biti uspešna. Moram pa jih pohvaliti, da so vsi tudi v šoli uspešni, tudi Primož Brezec, ki so nam ga nevoščljivci tako očitali, češ: »Lahko vam, ki imate Brezca!« Kdo, ki ne pozna stvari, bi mogoče še pomislil, da smo ga na šoli najeli za sodelovanje v ŠKL, a je bil vsa štiri leta naš dijak!!

Vsem skupaj hvala za pogovor, za konec pa vam - bralcem - v sodelovan-

ju z ZAVODOM ŠKL postavljam še DVE NAGRADNI VPRAŠANJI:

1. VPRAŠANJE:

Katera OBALNA osnovna šola je osvojila prvo mesto v tekmovanju NAVIJAŠKIH SKUPIN ŠKL? (Nekateri jo poznate z Droginih prireditev ob Dedku Mrazu, so pa sicer punce zelo zelo znane...)

NAGRADA je KOŠARKARSKA ŽOGA, ki jo podeljuje ZAVOD ŠKL.

2. VPRAŠANJE:

Primož Brezec še ne odhaja v NBA, pred kratkim pa je postal igralec nekega znanega košarkarskega kluba iz Slovenije, za katerega bo nastopal v prihodnjih sezonah. Kateri klub je to?

NAGRADA je MAJICA ŠKL, ki jo prav tako podeljuje ZAVOD ŠKL.

Odgovore pošljite do 10. 6. 1998 na naslov Droga Portorož, Obala 27, 6320 Portorož, s pripisom "ZA NAŠ GLAS".

Manuela FERENČIČ MEDEN

PRI NAS DOMA

ČASI SE SPREMINJAJO IN MI SE SPREMINJAMO Z NJIMI - Starorimski pregovor (Odkupni konferenci na rob)

V zgodovini sveta in človeštva so se stvari odvijale in preoblikovale v glavnem počasi in postopoma. V preteklih dveh desetletjih, zlasti prav zadnjih nekaj let, pa prihaja do nekaterih neizbežnih, pomembnih sprememb s tako vrtoglavo hitrostjo, da morajo ljudje napeti vse svoje moči, da se znajdejo, doumejo in se obdržijo pokonci.

Žal niso vse neizbežne spremembe v dogajanja na delovnih mestih. To prijetne, posebno še, kadar posegajo je v zadnjih letih občutilo mnogo

Nekoč, pred davnimi leti...

Slovencev in slovenskih podjetij. Tudi v Drogi, katero po pravici uvrščajo med najuspešnejša podjetja pri nas, ni šlo brez dogodkov, ki so postavili na glavo nekatere na videz zakoreninjene resnice. V mislih imam odkup - tako v Drogi že dolga leta na kratko in po domače rečemo odkupu in prodaji zdravilnih zelišč, gob in živih polžev. Ko je pred osmimi leti razpadla nekdanja Jugoslavija, se je v večini slovenskih podjetij navdušenje nad osamosvojitvijo pomešalo s skrbjo za trg in Droga ni bila izjema. Z nekaj hitrimi, izvrstnimi potezami se je prvi postavil na noge oddelek prodaje na domačem trgu (naj opozorim, da je prodaja na domačem trgu že v tistem času predstavljala več kot 80% celotne realiza-

PRI NAS DOMA

V vrečah se skriva posušeno cvetje, listje, posušene koreninice in še kaj

cije). Tudi oddelek nabave in uvoza se je hitro znašel v novi situaciji. Udarca, katerega je tedaj doživel naš odkup z izgubo jugoslovanske surovinske baze, pa do danes ni bilo mogoče popolnoma ublažiti.

Tisti, ki ste se zaposlili v Drogi v zadnjih letih, si najbrž težko predstavljate, da je bil izvoz zelišč in gob (malo manj živih polžev) tisti, iz katerega so zrasi Začimba, Zlato polje (tedaj še Sudest) in Gosad. Tedanja gospodarska situacija v državi je bila naklonjena izvoznikom, kajti omogočala jim je notranja pokrivanja nerentabilnih izvoznih cen in poleg tega je država preko zveznih fondov dodeljevala izvozne premije; nujno je namreč potrebovala tujo valuto, katero so bili izvozniki dolžni odsto-

piti po tečaju, določenem s strani zveznega izvršnega sveta. S tako ustvarjenimi deviznimi sredstvi je izvoznik smel, po domače povedano, spet odkupiti od države tujo valuto za uvoz opreme in surovine iz zahodnih držav.

In Droga, ki je imela odkupne postaje ne le v Sloveniji marveč po vsej Jugoslaviji, je tako rekoč dnevno izvažala na zahod zelišča in gobe ter uvažala opremo za proizvodne obrate. Samo v izvoznem oddelku odkupa je bilo zmeraj zaposlenih od šest do osem oseb, da ne govorimo o osebju na odkupnih postajah, o zbiralcih in zaposlenih v skladiščih. Bil je redke delovni dan, da ne bi bilo izvoza; zelišča so tedaj pošiljali v glavnem z vagoni do deset ton - kar izračunajte, koliko je to na leto! Tudi sezona svežih gob je trajala praktično skozi vse leto. Droga je bila ne le dobro znana na zahodnem zeliščnem trgu (njeno ime sem zasledila celo v ameriški strokovni literaturi iz šestdesetih let), temveč je bila dolga leta poglavitni dobavitelj surovine mnogim znanim industrialcem. Oskrbovala je seveda tudi domače zeliščarje, lekarne in proizvajalce zdravil.

Sonja POŽAR
(nadaljevanje prihodnjic)

Ne ve se, kdo se bolj sladko smeje: sodelavci iz odkupa (pridružila se jim je Mila Kukanja) ali gobe?

Dan Droge Portorož

Naše vsakoletno srečanje,
dan iger, glasbe, plesa in dobrega razpoloženja bo

v soboto, 13. junija 1998, v Salineri v Strunjanu.

Dopoldan se bodo ljubitelji športa pomerili med seboj v

Prijave za športne igre zbira ga. Bojana Vičič, tel.: 066/746-836.

Za vse, ki boste prišli z avtobusom dopoldan in od daleč, bo ob 14. uri kosilo v Salineri v Strunjanu.
Po kosilu ste vabljeni na panoramsko vožnjo z ladjo Delfin, ki bo odplula s pomola pred Salinero.

Ostali pa se nam pridružite ob 18. uri,
ko se bomo z vlečenjem vrvi in skakanjem v vreči začeli ogrevati za večerno srečanje.

Večerja bo ob 19. uri, sledil bo pozen prigrizek po 21. uri.

Do jutranjih ur pa bosta z nami glasbena skupina ŠOK in humorist Geza Farkaš.

Veselimo se srečanja z vami, zato pristrčno vabljeni!

KUNIGUNDINI ZAUPNI POMENKI

Draga Kunigunda,
poletja so čedalje bolj vroča, pa bi rad vedel, če bomo imeli v novih prostorih v Izoli klimatske naprave.

Eden iz sence

Glede na to, kako REFA marljivo opravlja svoje delo, bodo za peščico "preživelih" zadostovali trije ventilatorji.

Draga Kunigunda,
že nekaj časa opažam, da pri nas pišemo vse preveč poročil, analiz, planov in dodatkov planov, pravilnikov, predlogov, mnenj, da spet odločno preveč sestankujemo in drug drugemu neprestano nekaj pisno poročamo, razne institucije nam podtikajo seminarje, kjer ne izvemo nič novega in kjer nas velikodušno zasipajo z znanjem, zaradi katerega ne bodo rezultati našega dela nič boljši. Povej mi: ali tudi pri konkurenci tako zavzeto izgublajo čas?

Veleum

Kolikor vem in kot so mi prišepnili: konkurenca s pridom izkorišča našo zaposlenost in veselo hodi po terenu!

Draga Kunigunda,
zelo sem zaskrbljen zaradi sledečega: kako bo na junijskem Droginem srečanju, ko pa vozniki po novem ne smemo popiti več kot kozarec vina? Tudi tisti, ki nismo zasvojeni, neradi žulimo malinovec ob slastni večerji in dobri družbi. Ali ne bi kazalo najeti dva-tri kombije, ki bi poskrbeli za varen povratek veselih drogovcev?

Vizijonar

Ne beli si glave, je že vse urejeno! Po mili volji si bomo lahko močili grla z žlahtno kapljico, kajti ob zaključku večera nam bo gospod Tainta prečital nove ukrepe v zvezi z optimizacijo delovnih mest, kar bo v hipu popolnoma streznilo vse prisotne.

Draga Kunigunda,
zelo me jezi (pa tudi druge sodelavce), ker pri nas šefi zmeraj poslušajo samo eno plat zvona, se pravi, da nikoli (ali pa zelo redko!) ne preverijo besed, ka-

tere jim ta ali oni prinese na uho. Rezultat je dostikrat enostranski, krivičen ukrep ali opomin. Če protestiraš, dobiš pečat nergača in "špeckahle". Žal taki dogodki ne povzročajo zmeraj samo osebne zamere (to človek še nekako preboli!) ampak tudi drugačno škodo. Kaj praviš, ali ne bi kazalo organizirati kakšnega seminarja na to temo - izključno za vodje oddelkov?

Dvostranski

Ne bi pomagalo! Imajo komaj dovolj časa za sestanke in pisanje poročil!

Draga Kunigunda,
oglasne deske so dobra stvar, pa vendar pogrešam stare čase čenč in dnevno svežih informacij: kolegiji vodstva so ponavadi še trajali, ko smo že vsi vedeli, o čem govorijo; eden ali drugi višjih še niti ni krenil na službeno pot, pa smo že vsi zračunali, koliko mu bo pri tem padlo v žep; za eno zaupno informacijo si od tajnice dobil v zameno pet prav tako zaupnih in okrog vogalov si vsak dan izvedel o komerkoli vse, kar

si hotel. Zdaj pa je že nekaj let druga muzika in nikoli ne zvemo vnaprej, kaj kuhajo lastniki in šefi za svojimi vrati. Ali ni bilo lepo takrat, ko smo bili z vsem na tekočem?

Nostalgik

Meni je že ljubše, da je tako, kot je zdaj! Kdo bi pa drugače čital to rubriko, če bi vsi vse vedeli?

KOTIČEK KAR TAKO

"Presneta reč! Če bi prej vedel, da se tudi v gospodarstvu tako prerivajo okrog korit, bi ostal v politiki!"

DROGA
PORTOROŽ

**NAGRADNA
KRIŽANKA ŠT. 5**

11434/40.1998

NAŠ GLAS

199802213,5

SIT KOPER - BIB OPPRODISTRIBIRA

COBISS

DROGA DAMICA UTRDBA UČENEC V TONE ODPRITINA HRAM,

KANARČKA V TEKŠAS VAM MESE DAN ANTONIU PRISME NIŠDELEK ZA PREŠKUS ZVANJA SVETINA V STENI TENPEL) (IZ ERKI: SONA)

 <div style="display: inline-block; transform: rotate(-45deg); font-size: 0.6em;"> Naš Glas NAŠ SAHIŠT DUC NAŠA PEVKA </div>			DROŽBANI POLOŽAJ	NAŠ MOKEJŠT ZUPANČIK TAYČAR IVAN	ANJA ZAVADLAV ZBOR DEVETIH PEVCEV		
STRUNA, S KATERO SE NAPNE LOK				DELNI PRISPEVEK DELEŽ BRANŽADA		OLDRICH ČERNIK STROJ ZA ZEMELJSKA DELA	ZEMELJ- SKA DEŽIVA NA MALAKI IZ ERKI: RABO
STARA MAMA		PRAVO- SLAVNA SVETA PODODA DIAPO- ZITIV				LJUDSKA REPUBLIKA MITOLOŠKI LGTALEC (IZ ERKI: IKBA)	
LJUBEČN- SKI OŠTANJK (POS.)			NAŠA PEVKA ŠPANSKI BLIKAR (SALVADOR)				
TONE PAVČEK		ZNANŠKI ZNANŠTVA OŠTOJKA DENARNA SREDSTVA NAŠ KANIK. (POS.)				NASLOV TURŠKIH MADAR- JEV	SLOVAŠKO MESTO OB REKI TRVI
OBOKANO ŠTEGRNICE				KNJIGA ZEMLJE- VIDOV	ORGANSKO VEČANJE ŽLAHTEN, INVERTEN PLIN (NE)		
	DROGA	GNANI ERKI RJAVO RUMENA BARVA	POLET V NEMA NAŠA PEŠNICA MUSER			ČAPKOVA DRAMA VIKA POTOČNIK	
ŽAPU- BITEV SVOTJEVA BIVALISKA						SEGLASNI- KA V JLINH ANA (LJUBK)	
KURET MIKO		RDEČI KRIZ BOŽEVA NEMKOVA		"POLAVTO- MATSKO" VRTNO ŠRODJE ČASL RADO			
PRABI- VALEC RIBNICE						BIVALISKA UMRLIH	
MOŽOJA- VOST (IZ ERKI: ANKA)			REPUBLI- KA SLOVENIJA		Sestavlil: JOŽEC ĐORKO	HRVAŠKA INDU- STRIJA NAFTC	

REŠITEV KRIŽANKŠ ŠT. 4

VODORAVNO: OKNO, OSA, PARLAMENT, ATS, ENA, AER, MI, RAT, OSLA, MARKETING, EK, DINARA, KALIF, RAPORT, NALIV, AROV, AMARO, OJ, IKA, RANA, COL, GOBE, SR, KS, IRAVADI, STARI TRG, JEČA, ASPIK, OKVARA, ATAL, KUNA, PSOVKA

GESLO KRIŽANKŠ: DROGA MARKETING

Število prispelih rešenih križank je bilo 59. Tričlansko komisijo so sestavljale: Katja Uljan, Sara Doljak, Majda Vlačič. Nagrajenci prejmejo izdelek DROGE (po lastnem okusu) in so naslednji: 1. nagrado - v vrednosti 5.000 SIT prejme VASLIJA OSTOJIC iz Portoroža; 2. nagrado - v vrednosti 3.000 SIT DALIBOR POSAVAC iz Portoroža; 3. nagrado - v vrednosti 1.000 SIT DUSAN RUS iz Mosta na Soči. Nagrajencem čestitam, za nagrade pa pokličite sodelavko v marketingu, prijazno gospo Marijo Mekis, na tel. 066/648 040 (PC Argo, vzorčno skladišče), ki bo oblikovala paket po vaši želji. Rešitve objavljene križanke pričakujemo do ponedeljka 11. maja, na naslov: Droga Portorož, Marketing, Obala 27.

Reševalce naprošamo, da na kuverto pripišejo "Za nagradno križanko št. 5".